

București, 23 august 2017

Către: Domnul Ionuț Mișa
Ministrul Finanțelor Publice

Către: Doamna Mirela Călugăreanu
Președinte al Agenției Naționale de Administrare Fiscală

Către: Domnul Ilan Laufer
Ministrul pentru Mediu de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat

Cc: Domnul Mihai Tudose
Prim-Ministrul României

Ref: Introducerea sistemului privind plata defalcată a TVA

În legătură cu proiectul de ordonanță actualizat cu privire la implementarea unui nou sistem de plată defalcată a TVA (split payment) publicat în data de 18 august 2017, prin care se intenționează utilizarea unui cont bancar dedicat încasărilor de TVA, dorim să vă semnalăm dezacordul mediului de afaceri din România cu privire la consecințele implementării acestui sistem.

În numele membrilor din cadrul Coaliției pentru Dezvoltarea României (CDR) dorim să reiterăm încă o dată importanța crucială a stabilității și transparenței cadrului fiscal, pentru ca România să aibă o dezvoltare economică predictibilă și sustenabilă. Existența unui **sistem fiscal stabil și predictibil** este esențială pentru dezvoltarea și funcționarea unui mediu economic sănătos.

Sistemul propus privind plata defalcată a TVA, în primul rând va genera **dificultăți de cash-flow majore**, cu consecința necesității atragerii unor noi surse de finanțare, sau în cazuri nefericite, chiar cu intrarea în insolvență a agenților economici, cu precădere a companiilor mici și mijlocii.

Contrar celor menționate în proiectul de ordonanță, acest sistem nu vine în ajutorul contribuabililor onești, ci dimpotrivă, le creează costuri și obligații suplimentare, erodându-le profitabilitatea, capacitatea de a-și stimula angajații și de a distribui dividende. Acestea vor conduce implicit la diminuarea impozitelor și taxelor de plată către Bugetul de Stat, precum și la întâzieri în efectuarea obligațiilor de plată datorită lipsei de lichidități. De asemenea, pentru bugetul statului, această măsură va avea ca efect creșterea costurilor de administrare în contextul diminuării colectării din alte

impozite și taxe.

Mediul de afaceri a susținut întotdeauna nevoia de reducere a evaziunii fiscale și implicit a susținut măsurile de combatere și eliminare a evaziunii fiscale din România. Totuși, astfel de măsuri trebuie să fie întotdeauna proporționale cu scopul urmărit pentru a nu crea o povară administrativă și mai mare pentru contribuabilii onești. Considerăm că pentru a crește gradul de colectare a TVA, statul trebuie să își exercite funcția de prevenire și control, să actualizeze infrastructura IT și să aplice măsuri pentru creșterea conformării voluntare și să nu intervină în relațiile economice private între contribuabili. De asemenea, aplicarea unor sancțiuni considerabile care pot ajunge până la 50% din valoarea TVA nevirată în contul furnizorului/prestatorului este disproporțională cu scopul urmărit și afectează contribuabilii onești.

În al doilea rând, dorim să semnalăm faptul că o astfel de măsură prin care sunt indisponibilizate sumele de TVA, prin limitarea scopului pentru care pot fi folosite și deci a dreptului de dispoziție asupra acestora, reprezintă o ingerință asupra dreptului de proprietate care ar putea ridica probleme de constituționalitate prin raportare la lipsa unei justificări rezonabile care să răspundă exigențelor testului constituțional de proporționalitate a unei asemenea măsuri cu scopul urmărit. În acest sens, apreciem că **o asemenea modificare legislativă s-ar putea dovedi a fi neconstituțională.**

În al treilea rând, impunerea în sarcina contribuabililor nerezidenți înregistrați în scopuri de TVA în România a unei obligații de a deschide un cont bancar în România și indisponibilizarea unor sume de bani în aceste conturi (întrucât sumele pot fi transferate în alt cont de altă natură doar cu aprobarea ANAF) duce la o **încălcare a liberei circulații a capitalului între state membre ale Uniunii Europene**, libertate garantată prin articolele 63-66 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

În al patrulea rând, limitarea scopului în care pot fi utilizate sumele de TVA colectată și implicit a dreptului de dispoziție asupra acestora, este asimilată cu un drept de dispoziție al administrației fiscale asupra sumelor de TVA (cu atât mai mult cu cât retragerea sumelor din contul de TVA se poate face numai cu aprobarea ANAF) de la momentul în care acestea sunt virate în cont. Mai mult, sumele vor fi virate direct la Bugetul de Stat de către beneficiari în cazul în care furnizorii nu își îndeplinesc obligația de a deschide contul de TVA sau de a-l comunica beneficiarilor. În acest sens, în mod evident pentru implementarea acestui sistem este **necesară obținerea unei aprobări din partea CE privind aplicarea unei măsuri de derogare de la Directiva de TVA (art. 206), prin care TVA-ul datorat pentru o prestație să nu fie plătit de client furnizorului, ci într-un cont bancar special de care dispune administrația fiscală.** Această derogare, de regulă, se acordă pentru o perioadă limitată de timp și trebuie justificată cu date referitoare la evaziunea fiscală dintr-un sector anume care să susțină necesitatea implementării. Mai mult, nu există niciun alt stat membru care să aplice un sistem similar.

În al cincilea rând, toate aceste modificări vor **genera costuri suplimentare, obligații și sarcini adiționale** pentru contribuabil legate de adaptarea sistemelor ERP și a programelor de contabilitate, actualizarea bazelor de date, modificarea procedurilor interne de lucru și instruirea personalului, dezvoltarea de noi sisteme de plată și monitorizarea plăților către conturi multiple și transferurile din contul curent în conturile de TVA, comunicare cu partenerii, comisioane bancare suplimentare

generate de dublarea numărului de conturi, costuri de personal suplimentare pentru salariații care vor trebui să efectueze activități și investigații adiționale asupra încasărilor și plăților, precum și sancțiuni impuse în cazul în care nu vor reuși implementarea totală a acestui sistem în termen.

Măsura va cauza, de asemenea, **blocaje operaționale majore în activitatea tuturor părților implicate:**

- **Companiile**, care în faza inițială vor trebui să efectueze toate demersurile necesare implementării noului sistem și ulterior de monitorizare permanentă a tuturor conturilor bancare și efectuarea unor demersuri administrative pentru obținerea aprobărilor ANAF în situația deblocării sumelor virate din contul curent pentru a putea achita la scadență TVA-ul și încasate ulterior de la furnizori.
- **Trezoreria și instituțiile de credit**, care vor fi asaltate de un număr foarte mare de cereri de deschidere conturi, într-un interval de timp scurt. Ulterior va fi necesară administrarea acestor conturi adiționale, cu costurile aferente. Mai mult, instituțiile de credit vor fi nevoite să își modifice programele informatice și procedurile interne, precum și să aloce personal suplimentar pentru a putea gestiona, procesa și verifica un număr semnificativ de tranzacții suplimentare, precum și pentru a asigura un mecanism de verificare a tranzacțiilor realizate cu conturile de TVA.
- **ANAF**, care va trebui să aprobe toate solicitările de efectuare de plăți din contul de TVA (pentru alte destinații decât cele avute în vedere de mecanism, ce pot fi generate de plăți greșite ale întregii facturi în contul de TVA, încasări de TVA de la clienți după data la care furnizorul a datorat TVA de plată Bugetului de Stat), este de așteptat ca fiecare agent economic să se regăsească în această situație cel puțin o dată pe lună. Aceasta va conduce la imposibilitatea ANAF de a da cerere tuturor solicitărilor, blocând activitatea acestuia sau conducând la întârzieri de procesare semnificative.

Nu în ultimul rând, **termenul de implementare a sistemului de plată defalcată a TVA ca și sistem opțional începând cu 1 octombrie 2017 și obligatoriu începând cu 1 ianuarie 2018**, fără a fi clarificate toate aspectele practice și fără a fi analizate în detaliu problemele de natură operațională nu este fezabil.

Având în vedere argumentele prezentate mai sus, povara administrativă, termenul de implementare care rămâne în continuare extrem de scurt și costurile suplimentare generate de noul sistem, precum și lipsa unui studiu de impact, CDR trage un semnal de alarmă asupra consecințelor nefaste pe care le va crea un astfel de sistem asupra mediului de afaceri. **Membrii CDR nu susțin implementarea acestui sistem** și consideră necesară consultarea în prealabil a Comisiei Europene, abordare care a fost adoptată și de celelalte state membre ale Uniunii Europene care au implementat sau intenționează să implementeze sisteme similare. De asemenea, considerăm necesară întocmirea unui studiu de impact care să evidențieze efectele asupra mediului de afaceri proporțional cu scopul urmărit. Astfel, până la data prezentei nu a fost efectuată nicio analiză detaliată referitor la introducerea sistemului privind plata defalcată a TVA, studiu ce este imperios necesar pentru determinarea costurilor estimate pentru implementarea unui asemenea sistem în raport cu așteptările legate de creșterea gradului de colectare a TVA.

În încheiere, vă asigurăm de intenția noastră de a participa în continuare la dezbaterile proiectelor de

acte normative în domeniul fiscalității și de a vă sprijini în demersurile de îmbunătățire a cadrului legal, manifestându-ne totodată credința că aspectele sesizate în practică și aduse la cunoștința dvs. vor fi avute în vedere și vor și face obiectul unor discuții eficiente și serioase în cadrul comisiilor de specialitate din cadrul Ministerului de Finanțe Publice.

Cu deosebită considerație,

Daniel Anghel

Coordonator Grup de lucru Fiscalitate

Coaliția pentru Dezvoltarea României

